

COMISIE

DECIZIA COMISIEI

din 4 iunie 2008

privind sistemul de ajutoare de stat pe care Franța intenționează să îl aplice în vederea prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură (Fondul de intervenție strategică al industriilor agroalimentare)

[notificată cu numărul C(2008) 2257]

(Numai textul în limba franceză este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/738/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

după ce a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolul citat mai sus ⁽¹⁾,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) La 24 aprilie 2007, Franța a notificat Comisiei intenția sa de a pune în aplicare un sistem de ajutoare destinat subvenționării întreprinderilor din sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură. În cadrul examinării prealabile prevăzute la articolul 4 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE ⁽²⁾, a fost adresată Franței, la 7 iunie 2007, o cerere de informații suplimentare, în special cu scopul obținerii de precizări privind beneficiarii ajutorului și fundamentul juridic al sistemului. Autoritățile franceze au răspuns la 11 iulie 2007. Comisia le-a transmis o nouă cerere de informații suplimentare la 11 septembrie 2007, la care Franța a răspuns la 26 octombrie 2007.

(2) Având în vedere datele disponibile, Comisia a considerat că sistemul de ajutoare notificat suscită unele dubii privind compatibilitatea acestuia cu piața comună. Comisia a informat Franța, la 16 ianuarie 2008, cu privire la decizia sa de a iniția procedura formală de investigație prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din tratat și la articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.

(3) Decizia Comisiei de a iniția procedura formală de investigație a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la măsurile în cauză într-un interval de o lună.

(4) Franța și-a prezentat observațiile prin scrisoarea din 18 februarie 2008, sub forma unei note. Comisia nu a mai primit nicio altă observație din partea celor interesați.

2. DESCRIERE

(5) Potrivit informațiilor din notificare, sistemul de ajutoare în cauză este destinat subvenționării, prin intermediul fondurilor publice exclusiv naționale, a întreprinderilor din sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură.

(6) Obiectivul sistemului este acordarea de ajutoare altor întreprinderi decât celor mici și mijlocii, pentru ca acestea să beneficieze de aceleași ajutoare ca cele de care pot beneficia întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) în cadrul Regulamentului CE nr. 1198/2006 al Consiliului din 27 iulie 2006 privind Fondul european pentru pescuit ⁽⁴⁾.

(7) Ajutoarele sunt finanțate prin Fondul de intervenție strategică al industriilor agroalimentare (FISIAA). Fondul, creat de autoritățile franceze, constă într-o alocare bugetară de la bugetul de stat, de a cărei gestionare se ocupă Ministerul Agriculturii și Pescuitului. Toate întreprinderile din sectorul prelucrării și comercializării produselor care figurează în anexa I la tratat pot beneficia de subvenții acordate prin FISIAA. Prin urmare, poate fi vorba despre întreprinderi din sectorul agricol, precum și de întreprinderi din sectorul

⁽¹⁾ JO C 61, 6.3.2008, p. 8.

⁽²⁾ JO L 83, 27.3.1999, p. 1.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁴⁾ JO L 223, 15.8.2006, p. 1.

pescuitului și acvaculturii. Este prevăzut ca în 2007 ajutoarele să fie rezervate doar întreprinderilor care au mai mult de 750 de salariați sau o cifră de afaceri mai mare de 200 de milioane de euro. Conform explicațiilor oferite de Franța, este posibil ca această prioritate să fie menținută pentru ajutoarele acordate după 2007. Această ipoteză este confirmată de textul unei noi cereri de proiecte, lansată în decembrie 2007 (a se vedea considerentul 9).

- (8) Notificarea este însoțită de o nouă cerere de proiecte lansată la 2 martie 2007, în vederea selecționării proiectelor care corespund obiectivelor FISIAA. Potrivit autorităților franceze, cererea de proiecte nu se referă decât la întreprinderile active în sectorul agriculturii, iar caietul de sarcini este oferit doar „cu titlu de exemplu” pentru condițiile conform cărora vor fi acordate ajutoare întreprinderilor active în sectorul pescuitului și acvaculturii.
- (9) O nouă cerere de proiecte a fost lansată la 17 decembrie 2007, pentru proiectele susceptibile de a fi selecționate pentru anul 2008. Cererea de proiecte nu menționează explicit întreprinderile din sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură, însă face referire la toate produsele care figurează în anexa I la tratat (inclusiv produsele pescărești și de acvacultură). Cererea menționează și noile norme de eligibilitate în vederea unui ajutor din partea Fondului european pentru pescuit (FEP).
- (10) Comisia nu a avut cunoștință de această nouă cerere de proiecte, anunțată pe site-ul Ministerului francez al Agriculturii și Pescuitului ⁽⁵⁾, decât după ce a decis să inițieze procedura formală de investigație. Noua cerere de proiecte nu este menționată în răspunsul autorităților franceze din 18 februarie 2008. Acestea se limitează să observe că „întârzierea aprobării a împiedicat deja întreprinderile prelucrătoare să participe la cererea de proiecte a FISIAA din 2007 [lansată la 2 martie 2007, dar notificată la 24 aprilie 2007].”
- (11) Potrivit autorităților franceze, FISIAA este definit la ora actuală prin cadrul său de intervenție, adică prin sistemul de ajutoare aplicabil întreprinderilor din sectorul agricol, înregistrat cu numărul N 553/2003 și aprobat printr-o decizie a Comisiei din 28 iulie 2004 ⁽⁶⁾. Notificarea sistemului de ajutoare care face obiectul prezentei decizii vizează astfel extinderea acestui cadru de intervenție la întreprinderile din sectorul pescuitului și acvaculturii.
- (12) Bugetul indicat pentru FISIAA este de 13 milioane de euro pentru anul 2007, pentru toate sectoarele beneficiare (agricultura, pe de o parte, și pescuitul și acvacultura, pe de altă parte). În măsura în care FISIAA este

deschis tuturor întreprinderilor din aceste două sectoare, în stadiul de față nu este posibil, potrivit autorităților franceze, să se prevadă care este partea din această sumă care ar reveni efectiv întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii.

- (13) Fiind vorba despre cheltuieli care pot fi acoperite prin subvenții, cererea de proiecte precizează că FISIAA are ca obiectiv susținerea proiectelor întreprinderilor care pot integra investiții materiale și nemateriale și care prezintă „un caracter puternic structurant” și/sau „o poziționare comercială consolidată” și/sau „un caracter novator”. Sunt potențial eligibile toate investițiile destinate punerii în aplicare a procedurii de depozitare, de ambalare, de prelucrare și/sau de comercializare. În special, investițiile pot consta în cheltuieli pentru achiziționarea de utilaje noi sau pentru achiziționarea și amenajarea de bunuri imobiliare care au legătură cu proiectul, precum și în servicii nemateriale cum ar fi brevete, studii, consultanță. Intensitatea ajutorului FISIAA nu va depăși 15 % din cheltuielile eligibile pentru investițiile materiale și 100 000 de euro pentru investițiile nemateriale.

3. MOTIVELE INIȚIERII PROCEDURII

- (14) Obiectivul sistemului de ajutoare este acordarea de ajutoare întreprinderilor, altele decât cele mici și mijlocii, pentru ca acestea să beneficieze, prin intermediul fondurilor exclusiv naționale, de aceleași ajutoare ca cele de care pot beneficia întreprinderile mici și mijlocii în cadrul Regulamentului (CE) nr. 1198/2006. Ajutoarele vor fi finanțate prin FISIAA.
- (15) Examinarea acestui sistem de ajutoare în lumina orientărilor pentru examinarea ajutoarelor de stat pentru pescuit și acvacultură ⁽⁷⁾ (denumite în continuare „orientările”) face apel la criteriile stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1198/2006. Or, măsurile eligibile în vederea susținerii FEP în sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură nu vizează decât întreprinderile mici și mijlocii, pe când sistemul de ajutoare în cauză vizează în mod precis alte întreprinderi decât întreprinderile mici și mijlocii.
- (16) Prin urmare, Comisia a considerat că există dubii privind compatibilitatea acestor ajutoare cu piața comună.
- ### 4. OBSERVAȚIILE FRANȚEI ȘI ALE PĂRȚILOR INTERESATE
- (17) Franța prezintă două argumente în sprijinul compatibilității cu piața comună a deciziei de acordare de ajutoare, prin intermediul FISIAA, întreprinderilor de prelucrare și de comercializare a produselor pescărești și de acvacultură.

⁽⁵⁾ <http://agriculture.gouv.fr/sections/presse/communiques/2eme-appel-projets-pour>

⁽⁶⁾ JO C 214, 1.9.2005, p. 4.

⁽⁷⁾ JO C 84, 3.4.2008, p. 10.

- (18) Pentru început, Franța reafirmă observația formulată în răspunsul din 26 octombrie 2007, și anume că, deși întreprinderile de prelucrare din sectorul pescuitului sau din sectorul agricol au adesea aceleași tipuri de activități, Comisia nu a considerat că ajutoarele acordate întreprinderilor mari din sectorul agroalimentar ar comporta riscuri de denaturare a concurenței și a deschis posibilitatea ca statele membre să acorde ajutoare de stat acestor întreprinderi.
- (19) Pe de altă parte, Franța cere Comisiei să precizeze de ce aceasta consideră că pot fi acordate ajutoare întreprinderilor mari în 2007 și 2008 prin Instrumentul financiar de orientare a pescuitului (IFOP), dar nu pot fi acordate ajutoare de aceeași natură prin fonduri exclusiv naționale.

5. EVALUARE

- (20) Comisia observă, pentru început, că, pentru 2007, cererea de proiecte pentru FISIAA a fost lansată la 2 martie 2007, cu data limită de răspuns stabilită la 2 mai 2007, în timp ce autoritățile franceze nu au notificat Comisiei intenția lor de a iniția cererea de proiecte pentru întreprinderile din sectorul pescuitului și acvaculturii decât la 24 aprilie 2007. Cu alte cuvinte, cererea de proiecte a fost lansată înainte să se aducă la cunoștința Comisiei sistemul ajutoarelor pentru întreprinderile de prelucrare și comercializare a produselor pescărești și de acvacultură și, cu atât mai mult, înainte ca aceasta să se poată pronunța cu privire la compatibilitatea unui astfel de sistem cu piața comună. Acesta este motivul pentru care Comisia a întrebat pentru început autoritățile franceze dacă documentul anexat notificării (adică textul cererii de proiecte din 2 martie 2007) nu se adresa decât întreprinderilor din sectorul agricol, ceea ce Franța a confirmat în scrisoarea sa din 11 iulie 2007 („Prima cerere de proiecte s-a limitat la întreprinderile din sectorul agricol (...) Prin urmare, cererea de proiecte FISIAA nu va menționa întreprinderile de comercializare și prelucrare din sectorul pescuitului și acvaculturii decât în momentul în care sistemul de ajutoare în cauză va fi aprobat”). Într-adevăr, în caz contrar, sistemul de ajutoare ar fi fost considerat ilegal (nenotificat) în sensul articolului 1 litera (f) din Regulamentul (CE) nr. 659/1999.
- (21) O problemă asemănătoare ridică și noua cerere de proiecte lansată la 17 decembrie 2007, despre care Comisia a aflat abia după inițierea procedurii formale de investigație (a se vedea considerentul 9). Această nouă cerere de proiecte reia exact termenii cererii de proiecte din 2007 și nu menționează explicit întreprinderile de comercializare și prelucrare din sectorul pescuitului și acvaculturii, ci, la fel ca cererea de proiecte precedentă, acesta se referă, pe de o parte, la anexa I la tratat (care acoperă produsele pescărești și de acvacultură) și, pe de altă parte, la Regulamentul (CE) nr. 1198/2006.
- (22) Or, Comisia reamintește că aprobarea unui sistem de ajutoare de stat nu este automată și că un stat membru

nu poate anticipa decizia Comisiei câtă vreme examinarea sistemului de ajutoare nu este încheiată. Din aceste motive, Comisia nu poate accepta afirmația că „întârzierea aprobării [sistemului de ajutoare în cauză] a împiedicat deja întreprinderile din sectorul prelucrării din sectorul pescuitului să participe la cererea de proiecte FISIAA în 2007”. Comisia nu poate accepta nici faptul că o a doua cerere de proiecte a fost inițiată fără excluderea explicită a posibilității ca întreprinderile din sectorul pescuitului să beneficieze de subvențiile FISIAA în 2008 sau fără să se specifice cel puțin că această posibilitate este condiționată de aprobarea prealabilă a Comisiei.

- (23) Conform articolului 87 alineatul (1) din tratat, „sunt incompatibile cu piața comună ajutoarele acordate de către state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau sectoare de producție, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale între statele membre”.
- (24) Ajutoarele în cauză, care constau în subvenții finanțate din bugetul național (a se vedea considerentul 7), constituie ajutoare de stat.
- (25) Deoarece acordarea acestor subvenții este stabilită la nivel național, după selecționarea de către serviciile Ministerului Agriculturii și Pescuitului a proiectelor prezentate în cadrul cererii de proiecte, ajutorul este imputabil statului.
- (26) Măsurile notificate sunt susceptibile a afecta schimburile comerciale între statele membre și amenință să denatureze concurența în măsura în care acestea favorizează producția națională de produse prelucrate obținute din pescuit în detrimentul producției altor state membre.
- (27) Prin urmare, ajutoarele care fac obiectul prezentei decizii constituie ajutoare de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din tratat.
- (28) Dat fiind faptul că este vorba despre sectorul pescuitului și acvaculturii, ajutoarele trebuie analizate în lumina orientărilor. Într-adevăr, punctul 5.3 din orientări dispune aplicarea acestora începând cu 1 aprilie 2008 „pentru toate ajutoarele de stat notificate sau preconizate a fi aplicate la acea dată sau ulterior”. Întrucât autoritățile franceze au menționat că așteaptă aprobarea Comisiei pentru a acorda întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii ajutoare în cadrul acestui sistem, Comisia consideră că punctul 5.3 nu a fost aplicat și că, prin urmare, sistemul de ajutoare trebuie analizat în lumina orientărilor.

- (29) Orientările fac referire, la punctul 3.2, la criteriile stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1198/2006. Prin urmare, compatibilitatea sistemului de ajutoare în cauză cu piața comună trebuie examinată în lumina respectivului regulament.
- (30) Comisia observă că măsurile eligibile în sprijinul FEP în sectorul prelucrării și comercializării în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1198/2006 nu se referă decât la întreprinderile mici și mijlocii. Prin urmare, Comisia consideră că sistemul de ajutoare care face obiectul prezentei decizii și care nu se adresează decât întreprinderilor altele decât cele mici și mijlocii nu corespunde criteriilor de intervenție ale FEP.
- (31) Autoritățile franceze nu contestă această analiză, din moment ce arată că „cererea de proiecte nr. 2 se adresează întreprinderilor mari din sectorul prelucrării și comercializării produselor marine, adică întreprinderilor cu mai mult de 750 de salariați și cu o cifră de afaceri mai mare de 200 de milioane de euro, aceste întreprinderi fiind excluse din FEP, după cum sunt și întreprinderile de prelucrare a produselor agricole. (...) Autoritățile franceze sunt conștiente de faptul că interpretarea orientărilor privind pescuitul și acvacultura din 2004, coroborată cu interpretarea articolului 104 din Regulamentul (CE) nr. 1198/2006 privind Fondul european pentru pescuit, determină Comisia să considere că întreprinderile mari nu pot beneficia de aceste ajutoare publice”.
- (32) În această situație, Franța justifică sistemul de ajutoare în cauză prin necesitatea de armonizare a situației întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii prin acordarea de ajutoare publice cu situația întreprinderilor din sectorul agricol, pentru care un sistem similar de ajutoare a fost aprobat în 2004. Cu toate acestea, dat fiind faptul că este vorba despre un sistem de ajutoare destinat sectorului pescuitului și acvaculturii, pentru care au fost adoptate orientări specifice, Comisia nu poate lua în considerare faptul că există un sistem de ajutoare de aceeași natură care a fost aprobat pentru un alt sector de activitate. În plus, Comisia reamintește că sistemul aplicabil întreprinderilor din sectorul agricol a fost menținut, prin derogare, până la 31 decembrie 2008, conform punctului 196 din orientările Comunității privind ajutoarele de stat în sectorul agricol și forestier 2007-2013⁽⁸⁾. Or, în cazul de față este vorba despre un nou sistem de ajutoare aplicabil întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii. Acesta trebuie deci examinat în raport cu normele aplicabile acestui sector și nu prin analogie cu un sistem existent în alt sector de

activitate și aprobat pe baza unor norme diferite de cele care se aplică ajutoarelor de stat în sectorul pescuitului și acvaculturii. Prin urmare, acest argument nu poate fi acceptat.

- (33) În mod asemănător, analogia cu ajutoarele acordate întreprinderilor mari care pot fi aprobate în 2007 și 2008 în cadrul IFOP nu poate fi admisă pentru a justifica instaurarea unui nou sistem de ajutoare, exclusiv național, în favoarea acestor întreprinderi (a se vedea considerentul 19). Într-adevăr, normele privind gestionarea programelor de intervenție structurală și a ajutoarelor acordate în acest cadru și normele privind ajutoarele de stat sunt independente unele de altele, cu excepția referințelor specifice [cum este cazul orientărilor, care fac referire la criteriile stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 1198/2006]. Prin urmare, faptul că, din motive legate exclusiv de constrângerile bugetare, pot fi încă acordate ajutoare pentru programarea IFOP 1996-2006, fără efect asupra normelor aplicabile prezentului sistem de ajutoare.

6. CONCLUZIE

- (34) Pe baza analizei dezvoltate în partea 5, se ajunge la concluzia că sistemul de ajutoare acordate prin FISIAA întreprinderilor din sectorul pescuitului și acvaculturii, notificat de Franța la 24 aprilie 2007, este incompatibil cu piața comună,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Sistemul de ajutoare prevăzut de Franța destinat subvenționării întreprinderilor din sectorul prelucrării și comercializării produselor pescărești și de acvacultură prin Fondul de intervenție strategică al industriilor agroalimentare (FISIAA) este incompatibil cu piața comună.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Franceze.

Adoptată la Bruxelles, 4 iunie 2008.

Pentru Comisie
Joe BORG
Membru al Comisiei

⁽⁸⁾ JO C 319, 27.12.2006, p. 1.